1

M. SSª. Errosarioscoaren Predicua veste salutacioarequi Zavalequin 1785. urtean.

64

chaussure
biktoria
mantle dress coat
habit andre emazte
tropa

Au da graciaren disposicioa bat gogotic deseriticonirague explicacen veru es-
centenciac, baña Maria Santissima Encarnaciocoaren festividadeac escacendu ya
formacea vere oracio panegiricoa, eta cer rumbo, idurizayce, artuco dutela?
Encarnacio egun bi urte nori izancen Encarnacioaren autore eta misterio me-
ditatubearcireanac, baña idurizayda ez zuela agrado gucieri, baña ori ez de-
zaque Predicarzaleac erremediatu, cergatic Predicarzaleaner oficioa dà gari
erayquicenduenabezala eri botacembaduene alorrean gari ona, au erpa-
limbadago orgui landunic gari eman bearrean emarendu goldarraren, ala
bada, aunque predicarzaleac erayquidezan doctrina ona, arguicen balim
bada auditorioan nonbait gayzgui acinic, orgullos, eta fantasias betenic igua-
racenduetanic cer trabaju costacenzaycon predicarzaleari componcea bere
predicua orec eman bearrean fructu ona, emarendu goldarreta larra, eta
bere gauza gaystoac. egun bada erayquibeardut encarnacioaren birtutea, pro-
vacenduelanic, dezaquieten moduan, eri errezacenduenac oracionequi,
cumplitucodituela bere obligacioac, eta decalogoco preceptoac, baña izandadin
au bearduten espiritüarequi, eta nic deseacenduten fructuarequi, escade
zagun Maria Santissimari bere asistencia emaatendugulanic. Ave Maria.

Beatus venter, qui te portavit Luc. Cap. 11.

Veti convenida Christioari vere obligacioac manacendion gauzetan
exercitacea, dà S. Chrisostomoren mianen provervioa, eta confirmatua
S. Agustinen agos eri orgui daquienac oracio eguiten, daquiela orgui vici-
cen, eta esta posible orgui vicirea oracio orgui equinbague, eta ceim idurizay-
ce videdela arracio generaleonen sentencia? Davidec (nori obequi deyza-
quegu profeta oracio equinzalea, eri ez profeta Erreguea) emate ndu
experiencia gure intenturaco: Psalmo 118; irequinue agoa oracio eguite-
co modu onetan guardatzeco Jangoycoaren mandamentuac: Os meum aperui, et attraxi spiritum, quia mandata tua desiderabam, eta ceregatik
tic deseacenzuen Davidec guardacea Jangoycoaren mandamentuac, orren-
gatic irecacentendion vere exemplarique modunic oberna dela oracio equi-
tea, orrengatic infericendu Davidec oracio equimbague, estayzquela guar-
datu mandamentuac. Eta nor izandu Davidec doctrina au? Christo-
ren divinidadea declaratucion bezala vere humanidade sanduaren
agos; oportet semper orare: veti, eta falaric equimbague precivo da oracio equi-
tea. Iduridà preceptoonec aiguinoroa, eta esta anix idunidezan, dependilen-
duelanic ontatic vere precepto gucien observancia: eta cergatic nola ez-
paytaygue vicitu aric artubague, ala eztaygue orgui vicitu oracionic equim-
bague; ala iracustendigu Apostoloac; sine intermissione orare.

Eta orgui vi-
cicego precivo balimbada oracio equitea, cer guentatucozayeo oracio equi-
ten estuenari? Guentatucequiona Adanemi bayta desgracia originalea ne-
urdacenduena Aytaganic semeetan. Eta gauza nalanayescoa eci guirom-

bat, paraisoan criatua, ain entendidua, ain jaquintasun aundietacoa, eta
ain obligatua, ez zezala guardatu Jangoycoaren precepto bacarbat, eta cein
durirayce izaynorcen entendimentu andiantac? Guizon meresituzuen
batec Jangoycoaganic ain berce merchede eta leyen bere vicean correspondi-
tuzuela agradecituzic oracio eguiten, oraciac ematen Jangoycoari ain berce
favores. Criaturic Jangoycoac, eta vere escues formatu ezcero, emancio anima
requicietan dominioa, emancio laguntaco Eva, bayee falta icenciona, eta
arrec deseacencituena, eta onegui guciengui bañere eta ezoycen oraciac
ematera ain berce beneficios Jangoycoari, becati eguinzue, eta eze arrepen-
titu, acar eguincio Jangoycoac benac, eta eze posadatu vere onetora, sentenciatu-
tuzue Paraisotic botacera, eta onegui ozaiñegui eta ellegacen misericordia
escacera Jangoycoari [oracioaren] medios, eta guizon mereciduenac ain berce
favore, eta acordacen eztena, oracioaren medios oraciac ematera Jan-
goycoari cetan [illegible] ellegatubearda? Arto batean: Comparatus est
jumentis insipientibus; eta animalac oracio eguiten eztuen batec ellegarico-
da galcera merecituzuena, eta ez cumplicera Jangoycoaren precepto aguiñerac,
aufrenau guentatuco zaycote ajtoaren exemploa seguicendute semeeri ez
padute oracio eguiten: galduco bayutte beneficio lograduac, baña ez seguicen-
duteneri Apostoloaren conseja oracio eguiten continuoqui.
Oracioa vada izan-
duce bere medicina generala eta preservativo especiala aprobatua escritu-
raz, eta Aita sanduetatic, eta confirmatua exemplo aniceguiz, guardaceco man-
damentu divinoac; baña formatuas gueros Maria Santissimaren erroranicoa
aniñiciguiz S.^a onec oracio perfecto batec beardituen propiedadeac
eznolanoa da daucana beregui energia, eficacia, eta disposicioa, influiceco,
eta conservaceco viocetan respetoa, beldurra, obediencia, eta precepto divi-
no gucien observancia perfectoa; onen entendaceco suponitubearduou Theo-
logo guciegui principio fedezcoa dezala ezi guardaceco precepto divinoac di-
ranela preciso bi concurso, bata guizonaren partetic, eta bestea Jangoy-
coaren partetic, Jangoycoaren partetic graciaren concurso edo influxoa
guizonaren, partetic bere concurso, eta consentimentua, de suerte ezi, ez
Jangoycoaren graciac gure bayton, gu gabe, eta ez guc Jangoycoan gracia ga-
be obraderaguequ orgui. Adiraci Davidec erratenduena Psalmo 118. Nic
Jauna naynizque guardatu zure mandamentuac eta escacenditutera
da eznaçazula uci iolaco marenas: Justificationes tuas custodiam non
me derelinquas usquequaque; iz eguinzue Davidec oere A. Mño. S.^to Tho-
mas de A. eta S. Agustinen Mño bezala, cergatic Jangoycoac uztenba-
digu asistitubague bere gracionegui nay balimbaltiguere ez dezazguegu
guardatu mandamentu divinoac.
Venere Theologiac arguituzuen exemploric
obena declaraceco pensamentu au izanduce Sta divino onen visionebat
cantacence Erromari epistola ura, ceñetan leycenden S. Phelipen historia, con-
virtitutzelaric Erreyna Candacen eunocoa, eta asistituzue Mezaonraza Ven.
ce Phelipebatec, gueró izancena varon Apostolicoa, eta egun leycenda Sn Phe-
lipe Venecio, ellegacencelaric vada Apostoloac erranacituen izayertara; Phe-
lipe ellegarayte, eta juntarayte Eunochoa dayen carrozan; arrebatatuic vi
garren Phelipe icevetan, icusizue Maria Santissima carroza triumphan-

te batean tiracenzuena ardi, eta Leonbatec; urizican oray visioeonen significacioa, solo arcenduoulanic ouri convenicerzayguna, Maria Santissimanen intencioa .... ziganzen Phelipeura inceyela Maria Santissimaren ciervoa, edo cofradeeliza artan veneracencen Maria Santissimaren cofadria, eta acostumbreceyela Crrosarioa errezazera, arren exemploarequi vencec equincezaten lo mismo, modu ortan concurricenzuelarir Jangoycoaren partetic vere gracia, eta quizonan partetic vere borondatea, edo alvedrio libreа, eavicezaten guciec guardacera mandamentu divinoac; au izane consejo altissimoa, eta sapientissimoa, cenegui Maria Santissimac manaturien vere Crrosarioa izan ceyela oracio vocala, eta mentala, eta ez sola vayesco oracioa. baycican oracioa, eta meditacioa, oracio equitenginay celanic, eta escacenquinduelanic consequiquinderan Jangoycoa ganic vere gracia; eta meditacen, eta consideracer preparacenquindlic Jaunoc consequiquinderan gure ganic gure alvedrioaren sujecio propioa.

Herejec Calvinorequi erditurelanic nay guardatu mandamentu divinoac erraten deite, dirarela imposibleac guardaceco, baña vere preceptoa Agustinoc confunditucitue iz zatiaqui, zuen autorizatubaycitue Concilio Trentocoac errartenzuelanic: Jangoycoac ertu manacen gauza imposibleac, eta manacenduelanic gauza dificultosorenbat, eracusteraitu medioac facilitaceco, eta guardaceco; eta ceindire? equitea dezaguequna, eta equin ezzaguequna escacea: facere quod posis, et petere quod non posis; equitea dezaguequna gure naturalezaren indarrequi, eta escacea Jangoycoari equin ez zaguequna, asistidezagun graciaren indar sobre naturalearequi; eta medio evec unitucitue Maria Santissimac vere errosarioan juntacenciarelanic escacea naturaleac Crrosarioaren meditacioa spirituarialequi, Crrosarioaren meditacioac componcendire 15 misterioz, eta cergatic 15 eta ez gueyago? Cergatic naturitcitue mandamentuen meditacioequi, ceñen obrervacioa diquicencitue Sa divina onec: amar dirare Jangoaren Leguesco mandamentuac, eta borz elizacoac, eta bacochardaco proporcionatucitue Maria Santissimac vere misterioa errezacenquinduelanic perfectoqui Crrosarioa consequiquinderan precepto divinoen obrervacioa.

Eta nerea pensamentu au baycican Davidena, iz equitenzuelanic profeta, eta Santua berala: zuc Jauna, erraten zue, manacendidazu guardacea puntualidade andiarequi zure mandamentuac, baña erraterdu nerac, Ojala nere pensamentu, eta accioneac dirigibalir precepto divinoen obrervanciana, zic orequi naynuzque gueciac guardatu baña anitz aldis gueldicen nayz confunditurie, faltzen diturelanic; baña elleoabanedi demboza felizantana preceptoen vista inguicena ispillubat, non meditacecoa regulare itzarentizaque, vista oloriosoarequis guardarezaguiela guciac, barretan galdubaque; tunc non confundar cum perspexero in omnibus mandatis tuis: eta cer ispillu idurizayce izaen otecen Davidec profetizacenzuenaau, cein izanbearda, nere Jauna, Maria Santissimac vere Crrosarioan presentacendiguu bere meditacioen ispillua 15 valimbadire Jangoycoac, eta vere Elizac manacendiguenac guardar

cera VS dirare Maria Santisimac vere Errosarioan presentacendizqui
gun meditacioac, veyracenganderic ispillu ain divinoan complidezaguin Decala
goco preceptoequi facilidade andiarequi.

Sinayco Oyanean escribituciticen Jan
goycoac Leguearen olac, eta oyan verean emanzue tabernaculoarenmo
dua, eta cen guentaturen tabernaculoaren exemplarea eguiñce, baña
Leguia escribituac, borratuciñe, eta cen gatic? Cergatic ezpayta lo mismo
erratea, nola eguitea, eta orgatic, eta nihoc alegatu ez dezan ignorancia, chau
chice Christo Oyanetic, au dà gloriatic, eta Capitan berdadero bezala eman
cigun modelo, edo exemplarea, paraicenzuelaric gure gatic fedeac eracuste
diguna, claratuzic lartio gurutzean; eta au da Maria Santisimac eguiten
duena vere meditacioetan, paracen gure vistan vere seme Santisimoaren
exemplarea ala nola arrec sugetatu bayzue vere borondatea izan bague
culparic, ala guc sugetaguindezan gure alvedrioa guindaugueelaric ain
verce motivo, zein baytire gurecculpac sugetaceco, concurricenzuelaric
Jangoycoaren partetic vere gracia, eta gure partetic Errosarioaren me
dio disposicioa, sugetacenguinduzelaric, gure pasionac, enderzteco Jangoy
coa ganic vere misericordia divinoac.

Ercatuciote Discipuloec Christori era
cuscicezotela oracio eguiten, eta eguinzue Jangoycoac Parabola notable bate
qui, etorrice, erratendu, gau erdicoan guizombat vere adisquidearen a
tariza escacera iruz ogui, cergatic ordu artan etorricicequio vi adisqui
re, eta ez zauca cer eman jatera, baña adisquideac gueya idunizue
bere conveniencien adisquide, ezi ez adisquide cervicecco adisquide
necesitatua, eta ala erresponditucio guinarrio, cidueyela andic, ezi
ya cegola guacean errecogituric, baña nola bayçire adisquideac ve
re echera etorricirenac, eta nola ezpayzauca cer eman jatera dey
zuve, eta escatuzue berris, eta berris, eta imi garren aldian gueya des
pachaceagatic echetic, eci ez emateagatic escacenzuena emancizquio
ogui escaticituenac; lo mismo vada daydu Maria Santisimac esca
dezagun anizaldis gauzabat vera Jangoycoani, eta au da Maria San
tisima vere Errosarioan iracustendiguna, izangaycela importunoac
escacen, eta gauzabat vera escadezotela aniz aldis Jangoycoani Erro
sarioaren medios aniz vada gustacenda Jangoycoa gure supliques
au vada orgui daguiinstituituzuena errosarioa bayta Maria, norc
acitubayzue Jangoycoa vere pecho divinoen Nectar divinoarequi.

Au da
parabola onen sentido litterala, nor iracustendigu Jangoycoac oracio
eguiteco modua, aniz vada gustacenda vere Magestade divinoa gau
zabat vera escadezogun aniz aldi; adisquidea vada, nori escaticionoguia
eta despedituzuen lendavizico, eta vigarren aldean, dà Jangoycoa, baña
modu distintoan zuec concebicendicenez, cergatic Jangoycoaren darco
gure ruegoac estimare importunoac bayciran suplica agradableac
cergatic Jangoycoac aniz gustacendu gure supliques, eta da cerengatic

naydu perseveradazaquin oracioequiten, eta nola ezpaytago gauzaric
ain vere agradacenzayonic Jangoycoari nola guraoracioaren perse
verancia, orrengatic naydu perseveradezaquin escacen; eta verrelanic
icusace claro parabola ontan, eci amistadeac ezzue consequitu eradechirue
na perseveranciac. Eta cergatic? Cergatic oracio alcirean dayenac dauca
vere perseverancia sequicenzaycoñear, eta vigarren oracioa expada sequicen gal
duzue vere indarra lendaviciroac; au da señora divina onec vere errosariar
enacurtendiguna, vigarren Ave Mariac emateandio valore lendaviciroari,
irurr garrenac vigarrenari, eta ala verreac sequicendiron bezala, cer
gatic aunque lendavicico Ave Mariacera vacarric valimbada ora
ciga, ez veraa vacarric, vayeican sequicenzaycen Ave Mariaregui dà
oracio perseverantea. Errosarioaren granoac dirare letrac vezala eci qui-
belean juatendirenac ematendiote indarr alcirean juatendireneri, eta au da
consejo divinoa cerengatic Señora divina onec disponicendu errosarioco
oracioec, cergatic aunque valimbadire ere 15 misterioac, naydu izanday
cen 165 oracioac errezacendirenac Errosarioac, ain verce aldis multi-
plicacen direlaric oracio verac vara verceari gañan aseguradayer veren
perseverancia, arla Jangoycoac ain verce aldis importunaturic ez dezan
ucara vere oracianeren concursoa, requisito necesarioa guardaceco man
damenru divinoac, ceñegui consequicenden felicidade eternoa, baytaric
proponitu zuena, eta nora beandiren aspiratu gure dichac, oren prodiujaco
adirace exemplobat, ceñegue concluicendut.

Arguicencine Morjabaric ain zela
paturik, eta arendunic vere obligacioec manacencizquioten reglac cumpli
ecar eci aunque juan valimbacine ere anguicenciren predicarialenic obenac
desengañacena, eci ezpazute vicia mudacen erremedionic vague condenacen
cirela gucia; alanic ere ezute cavoric equiten rioner consejues bayeican be
guicencen predicarialebatec icusizue eci Señore garbebaten celdatic aterracencasla an
gui, edo cerrespitatore bazuen, cenetatic escapacendire Demonioac, informaturic vada
egun ono errezacenzuen errosarioa. Adinarace arendidnegui eci emen arten
predicuad solo ercacendiote señoreni eci barochac vere celdan errezade
zarela errosarioa. O! Errosario divinoaren podorea derrora llavumassi
turen señoneac, convenaricine vezeala erraoaxioaren podoriaregui, muda
cena vere vicia, eta cumplicena vere obligacioegui; dà vada ain andia
errosarioaren podorea tenago errarduten bezala vaytu podore, eta
medicina gauza on guciendaco.

Adicendut nola erratenduten bazuec
icusirendirela anis munduar egunoro errezacenduenac Errosarioa, eta ve
ti daudela guchnantacen manaamendudac, eta ofendicen Jangoycoa, eta arr
la ezenela ain verce podore nola gue publicacendugun. Gueyago, eta
gueyago gue erratenduguna baño logranaccodute errezacenduteneac devocio
regui Errosarioa, errarciolanic vada señora divina onec Aytor Fray

Alanori munduan errosarioac ireitien prodigioac añadiruzio icusten balim
bace munduan norbayt errezacen zuela eguin ore Errosarioa, eta erzuela
vicia mudacen errarzuguela, edo ezuela errezacen Errosarioa, edo erzue
la errezacen devocionegui rezacen zuen bezala, cergatic Jaunac, eta lo mismo
pasacea esquegui errosarioan oranoac, nola errezatu ditean zuen bezala, be-
tenic daude bada Libroac exemplos, eta milagros, eci aniz daudela orai
cerruan errosarioaren vinturei, egonen ciztenac infernuan espazure de
vocionegui errezatu Errosarioa.

Concluitudut gloriaco Emperatriza, Erro-
sarioco ama, concluitudut assigabe zerenen zure prodigioac, eta milagro-
ac, icusten duguba da munduan prodigio aniz sobo errosarioaren virtute-
regui ojala vada vaneyguea nic Domingo vaten virtutea publicaceco
zure Errosarioaren excelenciac, ~~bat~~ bañá mundu guciac eranziatseco eum
plicena vere obligaciac, baña villoronic virtures, eta zure amorios e-
• ronbean nudanic santunic zocobatean ellegatuna naiz eguin izatera zure
Paregenista, barcazazu bada rere atrevimentua, eta echeguizazu rere
biora zure amorioan, publicadezaten libertadegui, eci ala nola ezzan
zuen S. Lucasec zure verme santissimoas, estagola munduan liburic, pa-
raceco arren hecho admirableac, erronderaten nic lo mismo estau-
cala aritmeticac numerorie argui contaceco Errosarioaren milagroac,
eta cembat dauden cerruan errosarioaren virtures.

eta zure Cofrade
eta devotoac Maria Santissima errosariocoarenac prosequizace erre-
zacen atencionegui, eci conseguitucodituce auxilio divinoac, escazace
aniz aldis multiplicacen ditucelanic Ave Mariac, eta ellegaraiste satis-
facio aundiaregui Señora divina onen gana, ofrecicen diequio celanic
culto ain fervorosoerec, eci zuec dadanicbaque justicia logratuco di-
tuce Jangoycoaganic vere graciac, escazace bada erratendio celanic
aguin Erretia, zu zare, ronen medios etorzuce mundura vere erre-
dempcioa, Jangoycoac salvazaytzula Maria zu zure esperanza, zuza
re mundu guicia baño gueyago podore duena. Aguin Ana, guna a-
bogatua, eta valle noble onen guciaren protectora, zuregana deyes
gaude, soconsideraguzun nagarrerco Eranen valle ontan publica
dezagun gucielc zuni zondizuguela gure erremedioa, zure asisten-
ciaren medios logracen dituguela beandinguen beneficioac, eta gu-
ciar aundiena zure gracia, ariguzaceco berceo zeruco erreñuai Quam
mihi X.

I. Maria Santisima Errosariocoaren Predicua beste salutazio bategui. Zabaleguin 1785 urtean.

Au da graziaren dibujo tosco bat. Gogotic detenituco nizaque esplicazen bere ezelenziac, baña Maria Santisima Errosariocoaren festibidade escazen du ya formazea nere orazio panejiricoa; eta zer rumbo, iduri zaize, artuco dutela? Erranize egun bi urte nor izan zen Errosarioaren autore eta misterio meditatu bear zirenac, baña iduri zaida ez zuela agrado guzieri: baña oni ez dezaque predicazaleac erremediatu, zergatic predicazalearen ofizioa da gari eraiquizen duena bezala, ezi botazen badu ere alorrean gari ona, au ezpalimbadago ongui landuric, gari eman bearrean emanen du golderren; ola bada, aunque predicazaleac eraiqui dezan dotrina ona, arguizen balimbada auditorioan norbait gaizqui aziric, orgullos eta fantasias beteric ignorazen duelaric zer trabaju costazen zaicon predicazaleari componzea bere predicua, onec eman bearrean frutu ona emanen du golderrena, larra eta beste gauza gaistoac. Egun bada eraiqui bear dut Errosarioaren birtutea, probazen dutelaric, dezaqueten moduan, ezi errezazen duenac atenzioregui, cumplituco dituela bere obligazioac eta decalogoco preztoak: baña izan dadien au bear duten espirituaregui eta nic deseazen duten frutuaregui, esca dezogun Maria Santisimari bere asistenzia erraten dugularic: Ave Maria.

Beatus venter qui te portavit. Luc. XI.

Beti combeni da cristioari bere obligazioac manazen dion gauzetan ejerzitazea, da S.

Crisostomoren miaren proberbioa eta confirmatua S. Agustinen agos, ezi ongui daquienac orazio equiten daquiela ongui bizizen, eta esta posible ongui bizizea orazio ongui equin bague; eta zein iduri zaize bide dela arrazio jenerale onen sentenzia? Dabidek, nori obequi dei zaquegu profeta orazio equinzalea ezi ez profeta erreguea, ematen du errespuesta gure intenturaco: Salmo 118: Iriqui nue agoa orazio equiteco modu onetan guardazeco Jangoicoaren mandamentuac: Os meum aperui, et attraxi spiritum, quia mandata tua desiderabam; eta zerengatic deseazen zuen Dabidec guardazea Jangoicoaren manamenduac, orrengatic iracusten digu bere ejemploarequi moduric obena dela orazio equitea, orrengatic inferizen du Dabidec orazio equin bague estaizquela guardatu mandamentuac. Eta non icasi du Dabidek dotrina au? Cristoren dibinidadea declaratuzion bezala bere umanidade sanduaren agos: Oportet semper orare: Beti eta falaric equin bague prezizo da orazio equitea. Iduri du prezeto onec rigurosoa, eta esta aniz iduri dezan, dependizen dutelaric ontatic berze prezeto guzien oserbanzia; eta zergatic nola ezpaitaique bizitu asic artu bague, ala estaique ongui bizitu orazioric egin bague: orla iracusten digu apostoloac: Sine intermissione orate.

Eta ongui bizizeco prezizo balimbada orazio equitea, zer guertatuco zaico orazio equiten estuenari? Guertatu zequiona Adaneri baita desgrazia orijinalea redundazen duena aita=

ganic semeetan. Esta gauza nolanayescoa eci
guizon bat, paraisoan criatua, ain entenditua,
ain ssaguintasun aundietacoa eta ain obligatua,
ez cezala guardatu Jangoicoaren precepto bacar
bat, eta cein iduri zaice izain ote cen enten=
dimentu andi artan motivoa? Guizon mere=
situ zuen batec Jangoicoa ganic aimberze mer=
chede, esta leizen bere bizean correspondituu
zuela agradezituric orazio eguiten graziac
emateco Jangoicoari aimberze fabores. Criatu
zue Jangoicoac eta bere escues formatu zue,
eman zio animale guzietan dominioa, e=
man zio laguntaco Eba bayee falta izan zio=
na eta arrec deseazen zuena, eta onequi
guzienequi beñere esta oroizen graziac ema=
tera aimberze benefizios Jangoicoari; becatu
eguin zue eta eze arrepentitu, acar eguin zio
Jangoicoac berac eta eze postratu bere oñetara,
sentenziatu zue paraisotic botazera, eta onequi
guziarequi esta ellegazen misericordia escaze=
ra Jaungoicoari orazioaren medios: eta gui=
zon **meresi** duenac aimberze fabore eta acor=
dazen estena orazioaren medios graziac
ematera Jangoicoari, zetan ellegatu bear du?
Asto batean: <u>Comparatus est jumentis insipientibus</u>;
eta animale orazio eguiten estuen batec elle=
gatuco da galzera meresitu zuena eta ez
cumplizera Jangoicoaren prezetoarequi.
Au berau guertatuco zaicote aitaren ejemploa
seguizen duten semeeri ezpadute orazio eguiten:
galduco baituste benefizio logratuac, baña ez se=
guizen duteneri Apostoloaren consejoa orazio e=
guiten continuoqui.

Orazioa bada izandu ze beti medizina jene=
rala eta preserbatibo espeziala aprobatua Es=
critura eta Aita sanduetatic, eta confirmatua
ejemplo anizegui, guardazeco mandamentu di=
binoac, baña formatuas gueros Maria Santi=
simaren Errosarioa, unitu zizquio Santa onec
orazio perfeto batec bear dituen propiedadeac.
Errosarioa da daucana beregui enerjia, efi=
cazia eta disposizioa influizeco eta con=
serbazeco biozetan respetoa, beldurra,
obedienzia eta prezeto dibino guzien
oserbanzia perfetoa. Onen entandazeco
suponitu bear dugu teologo guziequi, prin=
zipio fedescoa bezala, ezi guardazeco pre=
zeto dibinoac dirarela preziso bi concurso,
bata guizonaren partetic eta berzea Jan=
goicoaren partetic: Jangoicoaren partetic
graziaren concurso edo influjoa, guizona=
ren partetic bere concurso eta consenti=
mentua, de suerte ezi, ez Jangoicoaren
graziac gure baitan gu gabe, eta ez guc
Jangoicoan grazia gabe obra dezaquegu ongui.
Adi zaze Dabidec erraten duena salmo 118:
Nic, Jauna, nai nuzque guardatu zure
mandamentuac, eta escazen dizutena da
ez nazazula uzi iolaco maneraz: Justi=
ficationes tuas custodiam non me dere=
linquas usquequa: Iz equin zue Dabidec
nere A. Mro. S. Tomas de Aquino eta S. A=
gustinen Mro. bezala; zergatic Jangoicoac
usten badigu asistitu bague bere graziaregui,
nai balimbadugu ere, ez dezaquegu guar=
datu mandamentu dibinoac.

II. Beñere teolojiac arquitu zuen ejemploric obena declarazeco pensamentu au, izandu zen Santa dibino onen bisione bat. Cantazen ze Erroman epistola ura zeñetan leizen den S. Felipen istoria, combertitu zelaric erreina Candazen eunocoa, eta asistu zue meza ontara berze Felipe batec, guero izan zena baron apostolicoa eta egun deizen da S. Felipe Benezio; ellegazen zelaric bada apostoloac erran zituen iz ayetara: Felipe ellega zaite eta junta zaite eunocoa dayen carrozan, arrebataturic bigarren Felipe iz ebetan, icusi zue Maria Santisima carroza triunfante batean tirazen zutena ardi eta leon batec. Uziricam orai bisione onen significazioa, solo arzen dugularic guri combenizen zaiguna, Maria Santisimaren intenzioa ze bigarren Felipe ura in zeyela Maria Santisimaren sierboa edo cofrade eliza artan benerazen zen Maria Santisimaren cofadria eta acostumbre zeyela Errosarioa errezazera, arren ejemploarequi berzec eguin zezaten lomismo, modu ontan concurrizen zuelaric Jangoicoaren partetic bere grazia eta guizonan partetic bere bondatea edo albedrio librea, icasi zezaten guziec guardazera mandamentu dibinoac. Au izan ze consejo altisimo eta sapientisimoa zeñequi Maria Santisimac manatu zuen bere Errosarioa izan zeyela orazio bocala eta mentala eta ez nolanayesco orazioa, baizican orazioa eta meditazioa, orazio eguiten guinduelaric eta escazen guinduelaric consegui guindezan Jangoicoa ganic bere grazia, eta meditazen eta considerazen preparazen ginalic

gauroc consegui guindezan gure ganic gure al=
bedrioaren sujezio propioa.

Erejec Calbinorequi esditustelaric nai guarda=
tu mandamentu dibinoac, erraten dute dirarela
imposibleac guardazeco, baña nere prezelso A=
gustinoc confunditu zitue iz baruequi, guero
autorizatu baizitue Conzilio Trentocoac erraten
zuelaric: Jangoicoac estit manazen gauza impo=
sibleac, eta manazen duelaric gauza dificultoso=
ren bat, eracusten ditu medioac fazilitazeko eta
guardazeco; eta zein dire? Equitea dezaqueguna
eta equin ez zaqueguna escazea: Facere quod
possis, et petere quod non possis: equitea de=
zaqueguna gure naturalezaren indarrequi eta es=
cazea Jangoicoari equin ez zaqueguna, asisti
dezaquen graziaren indar sobrenaturalearequi;
eta medio ebec unitu zitue Maria Santisimac
bere Errosarioan juntazen zituelaric escaze
naturaleac Errosarioaren meditazioa spiritu=
alequi. Errosarioaren meditazioac componzen
dire 15 misterios, eta zerengatic 15 eta ez
gueyago? Zerengatic naurritu zitue manda=
mentuen meditazioequi zeñen oserbaziora
dirijizen zitue Santa dibina onec. Amar
dirare Jangoicoaren leguesco mandamentuac
eta borz elizacoac, eta bacochandaco pro=
porzionatu zue Maria Santisimac bere
misterioa, errezazen guinduelaric perfetoqui
Errosarioa, consegui guindezan prezeto di=
binoen oserbazioa.

Esta nerea pensamentu au baizican Da=
bidena, iz equiten zuelaric profeta eta
sandua bezala: Zuc Jauna, erraten zue,